בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ

ברסלב

סֵדֶר שַׁבָּת הִתְוַעֲדוּת

סִיּוּם סֵדֶר מוֹעֵד

פון סֵדֶר הַשַּׁ"ס

פַּרְשַׁת וַיִּקְרָא,

ה'תשפ"ב

היכל הקודש

היכל הקודש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

היכל הקודש
וויליאמסבורג
27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652

היכל הקודש
קרית יואל
8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299

היכל הקודש
בלומינגראוו
24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804

היכל הקודש
בארא פארק
1011 41 Street
Brooklyn NY 11219
718.384.1652

היכל הקודש
קרית יואל
8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.243.0563

היכל הקודש
מאנסי
32 Dolson Road
Monsey NY 10952
347.733.7551

נדפס ע"י

קרן הדפסה
היכל הקודש

181 Huschke Rd.
Liberty, NY 12747

718.387.2691

www.BreslevCenter.com

צו הערן די
הערליכע שיעורים
פונעם ראש ישיבה שליט"א
רופט:

קול ברסלב

212.444.9191

חיזוק פאר די אידישע שטוב

212.444.9169

בס״ד

״וְהֶאֱרִיךְ הַרְבֵּה בַּשִּׂיחָה הַקְּדוֹשָׁה זֹאת לְהִתְגַּבֵּר לִהְיוֹת שָׂמֵחַ וְטוֹב לֵב בְּשַׁבָּת

(שיחות הָרַ״ן, סִימָן קנה)״

בְּרוֹב שֶׁבַח וְהוֹדָיָ׳ דַאנְקֶען אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אוֹיף דֶעם הֶערְלִיכְן שַׁבָּת הִתְוַעֲדוּת - סִיּוּם סֵדֶר מוֹעֵד פוּן סֵדֶר הַשַׁ״ס, וָואס מִיר הָאבְּן זוֹכֶה גֶעוֶועֶן מִיט צוּ לֶעבְּן בִּמְחִצַּת דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ״א דֶעם פַארְגַאנְגֶענֶעם שַׁבָּת פַּרְשַׁת וַיִּקְרָא, שַׁבָּת זָכוֹר - הֶעָבָר עָלֵינוּ לְטוֹבָה. דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ״א הָאט אִין אַ לֶענְגֶערֶע בְּרִיוו בַּאשְׁרִיבְּן עֶטְלִיכֶע נְקוּדוֹת פוּנֶעם שַׁבָּת, אוּן אַ חֵלֶק פוּן דִי תַּמְצִית פוּן דִי דְרָשׁוֹת דוּרְכְאוֹיס דֶעם שַׁבָּת, אָבֶּער וִוי דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיטָ״א פִּירְט אוֹיס אִינֶעם בְּרִיוו: ״דָאס אַלֶעס וָואס שְׁטֵייט אִינֶעם בְּרִיוו אִיז אַ בְּרֶעקְל פוּנֶעם שַׁבָּת, בִּבְחִינַת יוֹתֵר מִמַּה שֶׁקָּרִיתִי לִפְנֵיכֶם - כָּתוּב כַּאן.״

קִרְאוּ וּתְחִי נַפְשְׁכֶם!

הַמַּעֲרֶכֶת

סֵדֶר שַׁבַּת הִתְוַעֲדוּת - סִיּוּם סֵדֶר מוֹעֵד פוּן סֵדֶר הַשַּׁ״ס
פַּרְשַׁת וַיִּקְרָא, ה׳תשפ״ב

בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ - יוֹם א׳ פַּרְשַׁת צַו, י׳ אֲדָר ב׳, שְׁנַת תשפ״ב לִפְרָט קָטָן

לְכָבוֹד מַיין טֵייעֶרֶער ... נֵרוֹ יָאִיר

אַ שָׁאד דוּ בִּיסְט נִישְׁט גֶעקוּמֶען צוּם שַׁבַּת הִתְוַעֲדוּת - שַׁבַּת סִיוּם סֵדֶר מוֹעֵד. עֶס אִיז גֶעוֶוען אַ הֶערְלִיכֶע שַׁבָּת, מִן הַסְתָּם וֶועסְטוּ נָאךְ הֶערְן שֵׁיינֶע זַאכְן פוּנֶעם שַׁבָּת פוּן דִי חֲבֵרִים. אִיךְ וֶועל דִיר שְׁרַייבְּן אַבִּיסְל וָואס מִיר הָאבְּן גֶערֶעדְט.

צוּ מִנְחָה אִיז צוּגֶעגַאנְגֶען דֶער דַיָּין ר׳ יוֹנָה שְׁלִיטָ״א, נָאךְ מִנְחָה הָאבּ אִיךְ גֶערֶעדְט אַפָּאר וֶוערְטֶער, מֶען הָאט גֶעזִינְגֶען אַ שְׁטַייטֶע נִיגוּן אוּן מִיר הָאבְּן גֶערֶעדְט פוּן שַׁבַּת זָכוֹר. חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (תַּנְחוּמָא תֵּצֵא, סִימָן ט) אוֹיף׳ן פָּסוּק (דְּבָרִים כה, יח): ״וַיְזַנֵּב בְּךָ כָּל הַנֶּחֱשָׁלִים אַחֲרֶיךָ״, עֲמָלֵק הָאט גֶענוּמֶען זְנָבוֹת, ״חוֹתֵךְ זְנָבוֹת, וְזוֹרְקָן כְּלַפֵּי מַעְלָה״ (עַיֵּין לִקּוּטֵי הֲלָכוֹת שַׁבָּת הֲלָכָה ה׳, אוֹת ט), עֲמָלֵק רֶעדְט אוּנְז אַיין מִיר זָאלְן זַיין צֶעבְּרָאכְן, מֶען זָאל נִישְׁט הַאלְטְן פוּן זִיךְ; עֶר מַאכְט דָאס גָאר פַאר אַ מִצְוָה אוּן אַזוֹי הַרְגְ׳עֶט עֶר דֶעם מֶענְטְשׁ, וַוייל מֶען טְרַאכְט: ׳אִיךְ בִּין סַיי וִוי גָארְנִישְׁט, אִיךְ בִּין סַיי וִוי אַ שֶׁגֶץ, אִיךְ בִּין סַיי וִוי אַ גוֹי, וָואס דַארְף אִיךְ גֵיין דַאוֶוענֶען? וֶוער דַארְף מַיין לֶערְנֶען? מַיינֶע מִצְוֹת?׳ מֶען דַארְף וִויסְן אַז דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט לִיבּ יֶעדְן אִיד, יֶעדֶער אִיד דַארְף וִויסְן בַּיי זִיךְ ׳אִיךְ בִּין חָשׁוּב אוּן טֵייעֶר בַּיים אֵייבֶּערְשְׁטְן, דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט אַ נַחַת רוּחַ פוּן מִיר׳; דָאס מֶעקְן מִיר אוֹיס דִי וָואךְ שַׁבַּת זָכוֹר, גֶעעֶנְדִיגְט מִיט דִי קַטְנוּת הַדַעַת, ׳אִיךְ בִּין אַ גָארְנִישְׁט, אִיךְ בִּין גָארְנִישְׁט וֶוערְד׳; גֶעעֶנְדִיגְט מִיט דִי סָארְט מַחֲשָׁבוֹת, ׳אִיךְ בִּין יָא, אִיךְ בִּין וֶוערְד!׳

מִיר הָאבְּן נִישְׁט לַאנְג גֶערֶעדְט, גְלַייךְ נָאכְדֶעם אִיז מָאטִי רָאזֶענְפֶעלְד צוּגֶעגַאנְגֶען צוּ קַבָּלַת שַׁבָּת, עֶר דַאוֶונְט זֵייעֶר שֵׁיין.

נָאכְן דַאוֶנעֶן בִּין אִיךְ גֶעגַאנְגֶען זִינְגֶען זְמִירוֹת שַׁבָּת מִיט דִי קִינְדֶער. עֶס אִיז גֶעוֶוען זֵייעֶר אַ גְרוֹיסֶע עוֹלָם, דֶערְפַאר הָאט מֶען גֶעמַאכְט אַז דִי קִינְדֶער זָאלְן עֶסְן בַּאזוּנְדֶער כְּדֵי עֶס זָאל זַיין פְּלַאץ, דִי גֶעטְרֵייעֶ מְלַמְּדִים הָאבְּן אַרַיינְגֶעלֵייגְט אַ גַאנְץ שַׁבָּת אַזוֹיפִיל יִרְאַת שָׁמַיִם אִין דִי קִינְדֶער, אִיךְ הָאבּ גֶעזִינְגֶען זְמִירוֹת מִיט זֵיי. נָאכְדֶעם הָאבְּן מִיר גֶעגֶעסְן אִינְאֵיינֶעם דִי סְעוּדָה, אַ גְרוּפֶּע בָּחוּרִים אוּן אִינְגֶעלַייט הָאבְּן דוּרְכְאוֹיס דִי גַאנְצֶע סְעוּדָה גֶעזִינְגֶען זֵייעֶר שֵׁיינֶע נִיגוּנִים.

פְרַייטָאג צוּ נַאכְטְס נָאךְ דִי סְעוּדָה זֶענֶען מִיר זִיךְ צַאמְגֶעקוּמֶען זִינְגֶען זְמִירוֹת אִין שׁוּל, נָאכְדֶעם הָאבְּן מִיר זִיךְ מְחַזֵק גֶעוֶוען מִיטְ'ן רֶבִּינְ'ס הִתְחַזְקוּת. מִיר הָאבְּן גֶערֶעדְט נָאךְ אַ בְּחִינָה אוֹיף וָואס דִי הֵיילִיגֶע חֲכָמִים זָאגְן "חוֹתֵךְ זְנָבוֹת, וְזוֹרְקָן כְּלַפֵּי מַעְלָה", אַז מֶען זָאל נִישְׁט מַאכְן פוּנֶעם טָפֵל אַן עִיקָר. דֶער רֶבִּי שְׁרַייבְּט אַ בְּרִיוו פַאר זַיין אֵיידֶעם: "שְׁרַייבּ מִיר וְויפִיל בְּלַאט גְמָרָא דוּ לֶערְנְסְט אוּן וְויפִיל בְּלַאט פּוֹסֵק, מַאךְ נִישְׁט פוּן טָפֵל עִיקָר פוּן פוּן עִיקָר טָפֵל, אֶת הָאֱלֹקִים יְרָא וְכוּ', כִּי זֶה כָּל הָאָדָם"; עֲמָלֵק נֶעמְט זַאכְן וָואס זֶענֶען נִישְׁט וִויכְטִיג, בִּבְחִינַת זָנָב, וְזוֹרְקָן כְּלַפֵּי מַעֲלָה, אוּן מַאכְט דָאס וִויכְטִיג - פוּן דֶעם רֶעדְט מֶען, דָאס פַארְלַאנְגְט מֶען, אוֹיף דֶעם אִיז מֶען מְחַנֵךְ; אַנְשְׁטָאט מֶען זָאל מְחַנֵךְ זַיין קִינְדֶער, בָּחוּרִים אוּן מֵיידְלֶעךְ - מִיט אֱמוּנָה, רֶעדְן טָאג אוּן נַאכְט פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן, פוּן לֶערְנֶען דִי הֵיילִיגֶע תּוֹרָה, פוּן וִויכְטִיגֶע זַאכְן - דְרֵיידְט עֶר אוֹיס דֶעם קָאפּ אוֹיף אַרָאפּ אוּן דִי וֶוידְל אוֹיף אַרוֹיף.

דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי הָאט גֶעזָאגְט (שִׂיחוֹת הָרַ"ן, סִימָן לג): "אֵצֶל הָעוֹלָם אֱמוּנָה הוּא דָּבָר קָטָן, וְאֶצְלִי אֱמוּנָה הוּא דָּבָר גָּדוֹל מְאֹד", בַּיי דִי וֶועלְט אִיז אֱמוּנָה אַ קְלֵיינִיקֵייט, בַּיי מִיר אִיז אֱמוּנָה אַ גְרוֹיסֶע זַאךְ, אֱמוּנָה אַזוֹי וִוי פְּשׁוּטֵי עָם אוּן פְרוֹיעֶן וָואס גְלֵייבְּן בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת; דָאס אִיז בַּיים רֶבִּי'ן דִי

גְרֶעסְטֶע זַאךְ. ווִי אַזוֹי אִיז מֶען זוֹכֶה צוּ אֱמוּנָה? דוּרְךְ רֶעדְן צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן, אַז מֶען שְׁמוּעֶסְט מִיטְ'ן אֵייבֶּערְשְׁטְן אוֹיף דִי אֵייגֶענֶע שְׁפְּרַאךְ, מֶען רֶעדְט צוּ אִים כִּידַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, הֶעלְף מִיר מִיט וָואס אִיךְ מוּטְשֶׁע זִיךְ, הֶעלְף מִיר, אִיךְ קֶען מֶער נִישְׁט"; דָאס רֶעדְן צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן בּוֹיט אוֹיף דִי אֱמוּנָה, מֶען הוֹיבְּט אָן שְׁפִּירְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן.

נָאךְ דִי בָּאטֶע אִיז גֶעוֶוען אַ שֵׁיינֶע שְׁמוּעֶס מִיט אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ, מֶען הָאט גֶעשְׁמוּעֶסְט פוּן הַפָּצָה. קוֹדֶם הָאבְּן מִיר גֶערֶעדְט פוּן אַכְטוּנְג גֶעבְּן נָאר צוּ נֶעמֶען אַ מוֹהֵל מוּמְחֶה. פָאריגֶע וָואךְ הָאט פַּאסִירְט אַז אַ טַאטֶע הָאט גֶעוָואלְט אַלֵיינְס מַאכְן דִי חִתּוּךְ אוּן עֶר הָאט אַרַיינְגֶעשְׁנִיטְן רַחֲמָנָא לִצְלָן, דִי רֶעגִירוּנְג הָאט אִים אַוֶועק גֶענוּמֶען זַיינֶע קִינְדֶער.

אִיךְ גֶעדֶענְק אִיךְ הָאבּ גֶעפְרֶעגְט מוֹהֲרָא"שׁ, דֶער רֶבִּי זָאגְט (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת מוֹהֵל, סִימָן א): "צָרִיךְ לַחֲזֹר אַחַר מוֹהֵל צַדִּיק וִירֵא שָׁמַיִם", מֶען דַארְף זוּכְן אַ מוֹהֵל אַ צַדִּיק, אַ יְרֵא שָׁמַיִם, "כִּי כְּשֶׁהַמּוֹהֵל אֵינוֹ טוֹב", ווַייל אַז דֶער מוֹהֵל אִיז נִישְׁט גוּט, "יָכוֹל לִהְיוֹת שֶׁלֹּא יִהְיֶה מוֹלִיד, חַס וְשָׁלוֹם", קֶען חַס וְשָׁלוֹם פַּאסִירְן אַז דֶער קִינְד וֶועט נִישְׁט הָאבְּן קַיין קִינְדֶער, "גַּם עַל יְדֵי שֶׁהַמּוֹהֵל אֵינוֹ טוֹב, עַל יְדֵי זֶה בָּא הַתִּינוֹק, חַס וְשָׁלוֹם, לִידֵי חֳלִי נוֹפֵל", אוֹיךְ קֶען אַ נִישְׁט גוּטֶער מוֹהֵל מַאכְן אַז דֶער קִינְד זָאל הָאבְּן דִי חוֹלֵי נוֹפֵל, סִיזְשֶׁעְרְס - רַחֲמָנָא לִצְלָן; הָאבּ אִיךְ גֶעפְרֶעגְט מוֹהֲרָא"שׁ וֶוער אִיז אַ מוֹהֵל אַ צַדִּיק? אוּן מוֹהֲרָא"שׁ הָאט מִיר גֶעעֶנְטְפֶערְט: "וָואס אַ גְרֶעסֶערֶער מוּמְחֶה - אִים דַארְף מֶען נֶעמֶען". בִּשְׁעַתְ'ן דָאס דֶערְצֵיילְן רוּפְט זִיךְ אָן אַ אִיד, אֵיינֶער פוּן דִי גֶעסְט: "אָבֶּער וָואס אִיז טַאקֶע דִי פְּשַׁט וָואס דֶער רֶבִּי זָאגְט?" אִיךְ קוּק אִים אָן, אִיךְ ווִיל פַארְשְׁטֵיין וָואס עֶר פַארְשְׁטֵייט נִישְׁט, אִיךְ זָאג אִים אִיבֶּער נָאכְאַמָאל דָאס וָואס מוֹהֲרָא"שׁ זָאגְט מִיר אוּן יֶענֶער פְרֶעגְט נָאכְאַמָאל: "אִיךְ פַארְשְׁטֵיי וָואס מוֹהֲרָא"שׁ זָאגְט, אָבֶּער וָואס אִיז טַאקֶע פְּשַׁט אִין רֶבִּינְ'ס וֶוערְטֶער?" אִיךְ זָאג אִים נָאכְאַמָאל, אוּן יֶענֶער פְרֶעגְט נָאכְאַמָאל, דֶער עוֹלָם הָאט אָנְגֶעהוֹיבְּן שְׁמֵייכְלֶען, יֶענֶער הָאט זִיךְ פַארְשֶׁעמְט, עֶר זָאגְט:

"אִיךְ מֵיין צוּ פְרֶעגְן עֶרְנְסְט, אִיךְ מַאךְ נִישְׁט חוֹזֶק", הָאבּ אִיךְ אִים גֶעגֶעבְּן צוּ פַארְשְׁטֵיין, עֶס שְׁטֵייט אִין דִי תּוֹרָה, אוֹיבּ אֵיינֶער טוּט אַן עֲבֵירָה, עֶר אִיז עוֹבֵר אוֹיף אַ לַאו - (דְּבָרִים כה, ג): "אַרְבָּעִים יַכֶּנּוּ", זָאל מֶען אִים גֶעבְּן פֶערְצִיג מַלְקוֹת, זָאגְן דִי הֵיילִיגֶע חֲכָמִים (מַכּוֹת כב:) מֶען גֶעבְּט נִישְׁט פֶערְצִיג מַלְקוֹת נָאר נַיין אוּן דְרַייסִיג; דָאס הֵייסְט, מִיר קֶענֶען נִישְׁט לֶערְנֶען דִי תּוֹרָה אָן דִי פַארְשְׁטַאנְד פוּן דִי הֵיילִיגֶע חֲכָמִים, מִיר זֶעעֶן עֶס שְׁטֵייט פֶערְצִיג אוּן דִי חֲכָמִים זָאגְן עֶס אִיז נַיין אוּן דְרַייסִיג, אַזוֹי אוֹיךְ, מִיר זֶעעֶן שְׁטֵיין אִין דִי תּוֹרָה (דְּבָרִים ו, ח): "וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין עֵינֶיךָ", מֶען זָאל לֵייגְן תְּפִילִין צְווִישְׁן דִי אוֹיגְן, זָאגְן דִי חֲכָמִים (עֵירוּבִין צה:) עֶס מֵיינְט נִישְׁט צְווִישְׁן דִי אוֹיגְן - נָאר אוֹיפְ'ן קָאפּ; אַזוֹי זָאג אִיךְ אִים, אִיךְ פַארְשְׁטֵיי נִישְׁט לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן אוּן דִי אַנְדֶערֶע סְפָרִים פוּן רֶבִּי'ן, נָאר מִיט מוֹהֲרָא"ש, וָואס מוֹהֲרָא"ש אִיז מִיר מַסְבִּיר - דָאס פַארְשְׁטֵיי אִיךְ. אַז מוֹהֲרָא"ש זָאגְט אַ מוֹהֵל צַדִּיק וִירֵא שָׁמַיִם מֵיינְט אַ מוֹהֵל מוּמְחֶה - פַארְשְׁטֵיי אִיךְ אַז דָאס אִיז דֶער פְּשַׁט; פַארְשְׁטֵייט זִיךְ מֶען נֶעמְט אַ מוֹהֵל אַן עֶרְלִיכֶער אִיד, אָבֶּער נִישְׁט אֵיינֶער וָואס קֶען נִישְׁט דִי מְלָאכָה.

מִיר זֶענֶען אַרַיין אִין אַ שְׁמוּעֶס מִיט דִי מְפִיצִים, יֶעדֶער הָאט דֶערְצֵיילְט זַיינֶע שֵׁיינֶע מַעֲשִׂיּוֹת וִוי מֶענְטְשְׁן זֶענֶען זִיךְ מְחַיֶּ' מִיט דִי סְפָרִים אוּן קוּנְטְרֵסִים. מִיטְוָואךְ נַאכְט הָאט דֶער גַּבַּאי פוּנֶעם בֵּית הַמֶּדְרָשׁ ..., אַ גַאס אַוֶועק פוּן יְשִׁיבָה אָפְּגֶעוַוארְט יַענְקֶל, עֶר הָאט אִים צוּגֶענוּמֶען זַיין הוּט פַארְ'ן בְּרֶענְגֶען גִּלְיוֹנוֹת דָארְט, יַענְקֶל מֵפִיץ הָאט זִיךְ מִיט אִים גֶעאַמְפֶּערְט צְוֵויי שָׁעָה. מִיר הָאט זֵייעֶר גֶעבַּאדֶערְט פַארְוָואס עֶר הָאט זִיךְ בִּכְלַל צוּטוּן גֶעמַאכְט פוּן אִים; אִיךְ הָאבּ אַסַאךְ הִיטְן דָא אִין יְשִׁיבָה, בְּמֶשֶׁךְ דִי יָארְן זַאמְלֶען זִיךְ אָן הִיטְן, אִיךְ וֶועל אַרִיבֶּערְשִׁיקְן בָּחוּרִים צוּם גַּבַּאי מִיט דִי הִיטְן, אִים פְרֶעגְן אוֹיבּ עֶר ווִיל נָאךְ הִיטְן, וַוייל דִי גִּלְיוֹנוֹת גֵייט מֶען וַוייטֶער מֵפִיץ זַיין.

שַׁבָּת אִינְדֶערְפְרִי הָאבּ אִיךְ גֶעלֶערְנְט זוֹהַר פַּרְשַׁת פְּקוּדֵי, דִי הֵיכָלוֹת, וִוי

דֶער הֵייליגֶער תַּנָּא רֶבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאִי איז מְגַלֶּה וָואס טוט זִיךְ אִין הִימְל; עֶס אִיז גָאר אַנְדֶערְשׁ דָאס לֶערְנֶען דֶעם הֵיילִיגְן זוֹהַר מִיט דִי הַקְדָּמוֹת פוּן רֶבִּי'ן, מֶען שְׁפִּירְט אַזַא לִיכְטִיגְקֵייט, מֶען וֶוערְט אַזוֹי גֶעשְׁטַארְקְט.

גֶעוֶוענְלִיךְ לֶערְנֶען מִיר שַׁבָּת אִינְדֶערְפְרִי פַאר'ן דַאוֶוענֶען אַ שִׁיעוּר אִין סֵפֶר פְּעוּלַּת הַצַּדִּיק, אָבֶער דִי וָואךְ הָאב אִיךְ נִישְׁט פָארְגֶעלֶערְנְט, אִיךְ הָאב גֶעדַארְפְט גֶעבְּן צוּ עֶסְן פַאר מַיינֶע קִינְדֶער, הֶעלְפְן מַיין וַוייבּ תִּחְיֶ'.

פְּסוּקֵי דְזִמְרָא הָאט פָארְגֶעדַאוֶוענְט ר' עֶזְרָא בּוֹים, שַׁחֲרִית הָאב אִיךְ גֶעדַאוֶוענְט. עֶס אִיז גֶעוֶוען אַ שַׁבָּת שֶׁבַע בְּרָכוֹת בַּיי אַ טָאכְטֶער פוּן אַהֲרֹן וֶועבֶּערְמַאן מִיט הֶחָתָן אַבְרָהָם צְוִויבְּל. אוֹיךְ אִיז גֶעוֶוען אַ קִידּוּשׁ, בַּיי רְפָאֵל פוּרְסְט אִיז גֶעבּוֹירְן גֶעוָוארְן אַ צְווִילִינְג, אַ אִינְגְל מִיט אַ מֵיידְל, עֶר הָאט גֶעמַאכְט דִי בְּרִית מִיט דִי קִידּוּשׁ דֶעם שַׁבָּת. וְיִקָּרֵא שְׁמָהּ בְּיִשְׂרָאֵל פֵיגָא, נָאכְן רֶבִּינְ'ס מַאמֶע. מוּסָף הָאט גֶעדַאוֶוענְט מָאטִי הֵיימְלִיךְ. נָאכְן דַאוֶוענֶען אִיז גֶעוֶוען דִי בְּרִית, דֶער מוֹהֵל וֶועם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵינוּ נוּצְן שְׁטֶענְדִיג, ר' אַהֲרֹן הַלֵּוִי וַוייס - אִיז גֶעקוּמֶען צוּ פָארְן אוֹיף שַׁבָּת, וְיִקָּרֵא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל נַחְמָן נָתָן. גְלַייךְ נָאכְן בְּרִית אִיז גֶעוֶוען אַ קִידּוּשׁ.

מִיר הָאבְן גֶערֶעדְט פוּנֶעם מַעֲשֶׂה פוּן זְבוּב וְעַכָּבִישׁ (סִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה ז), דִי נְסִיעָה פוּן הֵיילִיגְן רֶבִּי'ן, דָאס גְרוֹיסְקֵייט פוּן לֶערְנֶען יֶעדְן טָאג דֶעם בְּלַאט גְמָרָא. אוֹיךְ פוּן שָׁלוֹם בַּיִת, אַז מֶען זָאל שֵׁיין רֶעדְן צוּ דִי וַוייבּ. מוֹהֲרָא"שׁ הָאט מִיר גֶעזָאגְט אֵיין יָאר אִין אוּמַאן רֹאשׁ הַשָּׁנָה: "יֶעדֶעס מָאל דוּ רֶעדְסְט זָאלְסְטוּ רֶעדְן פוּן דְרֵיי זַאכְן, תּוֹרָה, תְּפִלָּה, שָׁלוֹם בַּיִת אוּן שִׁידּוּכִים", אִיךְ פְּרוּבִּיר צוּ פָאלְגְן אוּן רֶעדְן פוּן דִי זַאכְן.

מֶען הָאט גֶערֶעדְט פוּנֶעם נָאמֶען פוּנֶעם רַךְ הַנִּמּוֹל "נַחְמָן נָתָן", עֶר זָאל זוֹכֶה זַיין צוּ דָאס וָוארְט וָואס דֶער רֶבִּי הָאט גֶעזָאגְט (יְמֵי מוֹהֲרַנַ"ת חֵלֶק ב', סִימָן לב): "נַחְמָן נָתָן לַאכְט פוּן דִי וֶועלְט", עֶר זָאל זִיךְ גוּט אוֹיסְלַאכְן בָּזֶה הָעוֹלָם; אַזוֹי וִוי דֶער הֵייליגֶער בַּעַל שֵׁם טוֹב זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ הָאט גֶעזָאגְט פְּשַׁט אוֹיף

דֶעם וָואס חֲכָמֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה זָאגְן (תַּעֲנִית כב.) אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא הָאט גֶעוִויזְן פַאר רַב בְּרוֹקָא "הַנֵי תְּרֵי בַּדְחָנֵי", דָאס מֵיינְט מֶען אַן עֶרְלִיכֶער איד וָואס עֶר הָאט 'תְּרֵי בַּדְחָנֵי' צְוֵויי סָארְט לַאכְן; מֶענְטְשְׁן לַאכְן פוּן אִים, מֶען שְׁפֶּעט פוּן אִים אָבֶּער עֶר פַארְלִירְט זִיךְ נִישְׁט, עֶר גֵייט וַוייטֶער אָן מִיט זַיין עֲבוֹדַת הַשֵּׁם, אוּן עֶר לַאכְט פוּן דִי וֶועלְט, עֶר לַאכְט זִיךְ גוּט אוֹיס פוּן אַלֶעמֶען, דָאס אִיז דִי תְּרֵי בַּדְחָנֵי, דֶער אִיז אַ בֶּן עוֹלָם הַבָּא (הוּבָא בְּסֵפֶר בַּעַל שֵׁם טוֹב עַל הַתּוֹרָה פָּרָשַׁת בַּמִּדְבָּר, אוֹת ב); דָאס הָאט דֶער רֶבִּי גֶעזָאגְט: "נַחְמָן נָתָן לַאכְט פוּן דִי וֶועלְט".

עֶס זֶענֶען גֶעוֶוען אַסאךְ גֶעסְט; סַיי פְרִישֶׁע מְקוֹרָבִים, אוֹיךְ פוּנֶעם חָתָנְ'ס מִשְׁפָּחָה אוּן נָאךְ, אַלֶע הָאבְּן אוֹיסְגֶעהֶערְט, אַלֶע הָאבְּן גֶעזָאגְט אַז זֵיי ווילְן הָאבְּן מִיטְ'ן רֶבִּי'ן, דִי דִיבּוּרִים הָאט זֵיי אוֹיפְגֶעוֶועקְט.

דִי שַׁבָּת בַּייטָאג סְעוּדָה אִיז גֶעוֶוען אִינְאֵיינֶעם מִיטְ'ן סְעוּדַת בְּרִית אוּן שֶׁבַע בְּרָכוֹת, בַּיי דִי סְעוּדָה הָאבּ אִיךְ נִישְׁט גֶערֶעדְט.

בַּיי דִי סְעוּדָה אִיז צוּ מִיר גֶעקוּמֶען אַ אִינְגֶערְמַאן פְרֶעגְן וָואס צוּ טוּן, זַיין וַוייבּ הָאט פְרִיעֶר גֶע'חַלֶשְׁ'ט אִין צִימֶער אוּן זִי אִיז שְׁוַואךְ, אִיךְ הָאבּ אִים גֶעזָאגְט צוּ וֶועם עֶר זָאל רֶעדְן, אִיךְ הָאבּ גֶערוּפְן דַיין חַבֵר מָאטִי הֵיימְלִיךְ, עֶר אִיז אַן הַצָּלָה מַאן, אַז עֶר זָאל גֵיין קוּקְן אוֹיבּ אַלֶעס אִיז פֵיין. אִיךְ הָאבּ סְפֶּעצִיעֶל אִים גֶערוּפְן וַוייל עֶר זוּכְט נִישְׁט מְשׁוּגָע צוּ מַאכְן מֶענְטְשְׁן, שְׁטוּפְּן צוּ גֵיין אִין שְׁפִּיטָאל. וִויפִיל מֶען אִיז מַרְוִיחַ פוּן הַצָּלָה - לַיידְט מֶען פוּן זֵיי אַזֶעלְכֶע שְׁוֶועריקֵייטְן; רוֹב מָאל מַאכְן זֵיי מְשׁוּגָע פַאר גָארְנִישְׁט אוּן פַאר נִישְׁט, זֵיי זָאגְן גֵיי אִין שְׁפִּיטָאל; מֶען וֶועט דִיר צוּנֶעמֶען דִי גַאנְצֶע שַׁבָּת. וְכַךְ הֲוֵה, זִי אִיז גֶעזוּנְט אוּן שְׁטַארְק, נָאר אַבִּיסְל אִיבֶּערְגֶעשְׁטְרֶענְגְט וְכוּ'.

נָאךְ דִי סְעוּדָה בִּין אִיךְ גֶעגַאנְגֶען מְבַקֵר חוֹלֶה זַיין ר' מֹשֶׁה אַרְיֵ' נֵרוֹ יָאִיר, עֶר אִיז גֶעלִיגְן מִיט אַ רוֹיז אִין בֶּעט. עֶר זָאגְט מִיר: "נָאךְ אַ מָזָל אִיךְ הָאבּ דֶעם דֶרֶךְ הַלִימוּד, אַזוֹי וֶוער אִיךְ נִישְׁט צֶעדְרֵייט פוּן לִיגְן אִין בֶּעט", אַ צְוֵוייטֶער וָואלְט מְשׁוּגָע גֶעוָוארְן פוּן לִיגְן אַזוֹי לַאנְג. מִיר אִיז גֶעוֶוען

אִינְטֶערֶעסַאנְט צוּ זֶען אַ בְּרֶסְלֶבֶ׳ער חָסִיד ווִי עֶר לִיגְט אִין בֶּעט מִיט סְפָרִים אַרוּם זִיךְ; אַ מִשְׁנָיוֹת, אַ תְּהִלִים וְכוּ׳.

נָאכְמִיטָאג בִּין אִיךְ גֶעגַאנְגֶען זָאגְן תְּהִלִים מִיט דִי קִינְדֶער. מִיר הָאט גֶעבְּרֶענְט צוּ הָאבְּן אַפָּאר מִינוּט בַּאזוּנְדֶער מִיט דִי קִינְדֶער, עֶס זֶענֶען גֶעוֶוען דָארְט נָאר דִי מְלַמְדִים מִיט דִי קִינְדֶער. אִיךְ הָאבּ אוֹיסְגֶענוּצְט דִי צַייט צוּ רֶעדְן צוּ זֵיי פוּן קְדוּשַׁת הַבְּרִית, עֶס זֶענֶען גֶעוֶוען אַסַאךְ פְּרֶעמְדֶע קִינְדֶער פוּן אַנְדֶערֶע מוֹסְדוֹת וָואס מֶען רֶעדְט נִישְׁט דָארְט פוּן קְדוּשָׁה.

גֶעדֶענְקְסְט אֲוַודַאי דַיינֶע קִינְדֶער יָארְן, אִיךְ בִּין גֶעוֶוען דַיין עֶרְשְׁטֶער מְלַמֵד בַּיי דִי דְרַייצְן יָאר וָואס אִיךְ הָאבּ דִיר אוֹיסְגֶעלֶערְנְט צוּ זַיין הֵיילִיג. אִיךְ גֶעדֶענְק וֶוען דוּ בִּיסְט גֶעקוּמֶען וֵויינֶען צוּ מִיר אוּן מִיר גֶעזָאגְט, וָואס זָאל אִיךְ טוּן, אִיךְ הָאבּ בִּכְלַל נִישְׁט גֶעוּוִיסְט אַז מֶען טָאר נִישְׁט אָנְרִירְן וְכוּ׳, אִיךְ הָאבּ דִיר דֶעמָאלְט אַנְטְפְּלֶעקְט דִי זַאךְ פוּן הִתְבּוֹדְדוּת, אִיךְ הָאבּ דִיר גֶעזָאגְט זָאלְסְט דָאס זָאגְן פַאר׳ן אֵייבֶּערְשְׁטְן: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אִיךְ בִּין נִישְׁט שוּלְדִיג, אִיךְ בִּין אַ קִינְד פוּן דְרַייצְן יָאר, קֵיינֶער הָאט מִיר נִישְׁט גֶעזָאגְט אַז דָאס אִיז אַן עֲבֵירָה".

אִיךְ הָאבּ גֶעוַוארְט אַ גַאנְץ שַׁבָּת צוּ קֶענֶען רֶעדְן צוּ דִי קִינְדֶער פוּן קְדוּשָׁה, אִיךְ ווִיל נִישְׁט הָאבְּן בְּלוּט אוֹיף מַיינֶע הֶענְט. יֶעצְט אִיז אַרוֹיסְגֶעקוּמֶען אַ שְׁרֶעקְלִיכֶע מַעֲשֶׂה, אַ בָּחוּר הָאט מְטַמֵא גֶעוֶוען אִיבֶּער זִיבֶּעצִיג קִינְדֶער פַאר צְוֵויי גַאנְצֶע יָאר. אִיךְ ווִיל נִישְׁט זָאגְן דִי נָאמֶען פוּנֶעם מוֹסָד וואוּ דָאס הָאט פַּאסִירְט, אַ פַּחַד, אַ שְׁרֶעק! טַייעֶרֶע קִינְדֶער זֶענֶען גֶעפַּיינִיגְט גֶעוָוארְן מִיט מַעֲשֶׂה תּוֹעֵבָה, קֵיינֶער הָאט נִישְׁט דֶערְצֵיילְט, מֶען הָאט מוֹרָא גֶעהַאט וְכוּ׳. וָואלְטְן דִי מְלַמְדִים גֶערֶעדְט - וָואלְט דָאס נִישְׁט גֶעקֶענְט פַּאסִירְן, עֶס וָואלְט גְלַייךְ אַרוֹיסְגֶעקוּמֶען, קִינְדֶער אַז מֶען זָאגְט זֵיי אָן, מֶען מַאכְט זֵיי בַּאקְוֶועם צוּ קוּמֶען דֶערְצֵיילְן - קוּמֶען זֵיי דֶערְצֵיילְן.

אִיךְ הָאבּ פוּן קֵיינֶעם נִישְׁט מוֹרָא, נָאר פוּנֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן. מֶענְטְשְׁן

הַאלְטְן מִיךְ פָאר: ״הֲיִתָּכֵן, אַזוֹי רֶעדְסְטוּ? אַזַא בְּרֵייטְקֵייט?״ גֶעלוֹיבְּט דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אִיךְ טוּ וָואס מוֹהֲרַ"אַ"שׁ הָאט מִיר גֶעזָאגְט.

אַבְרָהָם משֶׁה נֵרוֹ יָאִיר הָאט מִיר דֶערְצֵיילְט, וֶוען דִי יְשִׁיבָה הָאט זִיךְ גֶעעֶפְנְט הָאט מֶען אִים אַרַייְנְגֶעשְׁלֶעפְּט צוּ מוֹהֲרַ"אַ"שׁ; אֵיינֶער פוּן דִי אִינְגֶעלַייט וָואס הָאבְּן גֶעהָאלְפְּן עֶפֶענֶען דִי יְשִׁיבָה הָאט גֶעהַאט טַעֲנוֹת אוֹיף מַיינֶע דִיבּוּרִים, מֶען הָאט אִים אִיבֶּערְגֶערֶעדְט עֶר זָאל גֵיין צוּזַאמֶען מִיט זֵיי רֶעדְן אוֹיף מִיר. אַבְרָהָם משֶׁה נֵרוֹ יָאִיר אִיז מִיר זֵייעֶר גֶעטְרֵיי אַלֶע יָארְן, פוּנֶעם עֶרְשְׁטְן טָאג אִיז עֶר גֶעשְׁטַאנֶען מִיט מִיר, לְמַעֲשֶׂה אִיז עֶר מִיטְגֶעגַאנְגֶען, יֶענֶער הָאט נָאכְגֶעזָאגְט שְׁטִיקְלֶעךְ פוּן דְרָשׁוֹת אוּן גֶעוַוארְט אַז מוֹהֲרַ"אַ"שׁ זָאל רֶעאַגִירְן, מוֹהֲרַ"אַ"שׁ רוּפְט זִיךְ אָן: ״זֶעסְט נִישְׁט אַז עֶר רֶעדְט גוּט? פוּן דֶעם וָואס מֶען קְרִיגְט אוֹיף אִים, דָאס אִיז אַ סִימָן אַז עֶר רֶעדְט גוּט״; שְׁפֶּעטֶער וֶוען אִיךְ בִּין גֶעקוּמֶען צוּ מוֹהֲרַ"אַ"שׁ הָאט מוֹהֲרַ"אַ"שׁ מִיר גֶעזָאגְט: ״רֶעד מֶער, רֶעד נָאךְ״.

בִּשְׁעַת'ן רֶעדְן צוּ דִי קִינְדֶער הָאבּ אִיךְ גְלַייךְ גֶעזֶען אַז עֶס זֶענֶען גֶעוֶוען קִינְדֶער וָואס דַארְפְן רַחֲמֵי שָׁמַיִם, זֵיי הָאבְּן אָנְגֶעהוֹיבְּן לַאכְן. אִיךְ הָאבּ גֶעדְרֵיידְט דֶעם שְׁמוּעֶס אוֹיף אַן אוֹפָן עֶס זָאל יָא אִין זֵיי אַרַייְנְגֵיין.

נָאךְ מִנְחָה הָאבְּן מִיר גֶעהַאט זֵייעֶר אַן הִתְעוֹרְרוּת'דִיגֶע שָׁלֹשׁ סְעוּדוֹת. מִיר הָאבְּן גֶערֶעדְט פוּן דָאס גְרוֹיסְקֵייט פוּן קוּמֶען צוּם בַּאשֶׁעפֶער, אִים בֶּעטְן: ״אִיךְ וִויל זַיין אַן עֶרְלִיכֶער אִיד״, פוּן זִיךְ טַעֲנָה'עֶן מִיטְ'ן אֵייבֶּערְשְׁטְן. דֶער זוֹהַר הַקָּדוֹשׁ זָאגְט (פָּרָשַׁת בָּלָק, קצה.) דָוִד הַמֶּלֶךְ הָאט פַארְשְׁטַאנֶען אַז אוֹיבְן אִין הִימְל אִיז מֶער חָשׁוּב דִי גֶעבֶּעט פוּנֶעם אָרֶעמַאן וִוי פוּן קֶענִיגְן אוּן נְבִיאִים, הָאט עֶר זִיךְ אוֹיסְגֶעטוּן דִי בִּגְדֵי מַלְכוּת, עֶר הָאט זִיךְ אָנְגֶעטוּן קְלֵיידֶער וִוי אַן אָרֶעמַאן אוּן גֶעבֶּעטְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן (תְּהִלִּים קב, א): ״תְּפִלָּה לְעָנִי כִי יַעֲטֹף״, וָואס אִיז טַייטְשׁ כִּי יַעֲטוֹף? עֶר הַאלְט צוּרִיק, דֶער אָרֶעמַאן וֶוען עֶר רֶעדְט צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן שְׁטֶעלְט עֶר אַלֶעס אָפּ, דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער קֶערְט זִיךְ צוּם אָרֶעמַאן אוּן לָאזְט אַלֶעס אָפּ.

אַלֶע פְרֶעגְן: "מִיט וָואס טוט זִיךְ דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער בַּאשֶׁעפְטִיגְן?" אוּן מֶען עֶנְטְפֶערְט זֵיי: "דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער טוּט זִיךְ בַּאשֶׁעפְטִיגְן מִיט זַיינְס אַ זַאךְ, מִיט דִי תְּפִילוֹת אוּן טַעֲנוֹת פוּן דִי צֶעבְּרָאכֶענֶע הֶערְצֶער, תְּפִילוֹת פוּן אָרֶעמֶעלַייט", דִי בֵּית דִּין שֶׁל מַעֲלָה קוּמֶען אַרַיין, זֵיי זָאגְן: "פַארְוָואס דַארְף דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זֵיי אוֹיסְהֶערְן? מִיר וֶועלְן מַאכְן אַ מִשְׁפָּט", אָבֶּער דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאגְט זֵיי: "אִיךְ ווִיל אַזוֹי, אִיךְ וִוִיל זַיין אַלֵיינְס מִיט זֵיי".

דֶער הֵיילִיגֶער רֶבִּי נָתָן זָאגְט (לִקּוּטֵי הֲלָכוֹת תְּפִילִין ה, אוֹת מג), מַה דָאךְ וֶוען אַן אָרֶעמַאן בְּגַשְׁמִיּוּת קוּמְט זִיךְ אוֹיס'טַעֲנָה'ען צוּם בַּאשֶׁעפֶער וֶוערְט אַזַא רַעַשׁ אוּן אַ טוּמֶל אִין הִימְל, אִיז דָאךְ זִיכֶער וֶוען אַ אִיד קוּמְט צוּם בַּאשֶׁעפֶער, עֶר וֵויינְט: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אִיךְ בִּין אַן אֶמֶת'עֶר אָרֶעמַאן, אִיךְ בִּין אַזוֹי וַוייט פוּן דִיר! רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אִיךְ לִיג אִין אַ טִיפֶע בְּלָאטֶע, אִיךְ זִינְדִיג, אִיךְ טוּ עֲבֵירוֹת; הֶעלְף מִיר בַּאשֶׁעפֶער, אִיךְ ווִיל זַיין עֶרְלִיךְ, אִיךְ וִוִיל זַיין אַן עֶרְלִיכֶער אִיד" - אִיז דָאךְ זִיכֶער אַז עֶס וֶוערְט אַ מוֹרָא'דִיג טוּמְל אוֹיבְן אִין הִימְל, דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער אַלֵיינְס נֶעמְט דִי תְּפִילוֹת אוּן אִיז אִים מוֹחֵל.

דָאס זֶעעֶן מִיר אִין פַּרְשַׁת וַיִּקְרָא (ב, א): "וְנֶפֶשׁ כִּי תַקְרִיב", זָאגְט רַשִׁ"י, בַּיי אַנְדֶערֶע קָרְבָּנוֹת גֶעפוּנֶען מִיר נִישְׁט עֶס זָאל שְׁטֵיין "'וְנֶפֶשׁ' כִּי תַקְרִיב", נָאר דָא בַּיים קָרְבַּן עָנִי, וַוייל דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער זָאגְט: "מַעֲלֶה אֲנִי עָלָיו כְּאִלּוּ הִקְרִיב נַפְשׁוֹ"; דָאס אִיז אוֹיךְ בַּיי אַן אָרֶעמַאן בְּדַעַת, אַן אָרֶעמַאן אִין רוּחָנִיּוּת; עֶר קוּמְט צוּם בַּאשֶׁעפֶער מִיט זַיינֶע קְלֵיינֶע עֲבוֹדוֹת, עֶר זָאגְט: "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אִיךְ הָאבּ בִּיטֶערֶע שְׁוֶוערֶע נִסְיוֹנוֹת, דָאךְ ווִיל אִיךְ זַיין גוּט", דָאס אִיז חָשׁוּב בַּיים אֵייבֶּערְשְׁטְן - כְּאִלּוּ הִקְרִיב נַפְשׁוֹ.

דֶער יֵצֶר הָרָע פַארְגִינְט אָבֶּער נִישְׁט, עֶר זָאגְט דֶעם מֶענְטְשׁ: 'קֵיינֶער דַארְף דִיךְ נִישְׁט, דוּ שְׁטִינְקְסְט, דוּ מַאכְסְט צַער פַאר'ן בַּאשֶׁעפֶער, דַיין דַאוֶוענֶען שְׁטִינְקְט, דַיינֶע מִצְוֹת שְׁטִינְקֶען' - דַארְף מֶען גֶעדֶענְקֶען 'דֶער אֵייבֶּערְשְׁטֶער הָאט מִיךְ לִיבּ, עֶר הָאט לִיבּ אֲפִילוּ עֶס שְׁטִינְקְט'. דִי תּוֹרָה זָאגְט (שָׁם, יז): "וְשִׁסַּע אֹתוֹ בִכְנָפָיו, וְהִקְטִיר אֹתוֹ הַכֹּהֵן הַמִּזְבֵּחָה", מֶען זָאל

פַארְבְּרֶענֶען דֶעם קָרְבַּן עָנִי מִיט דִי פֶּעדֶערְן; וֶוער עֶס הָאט שׁוֹין אַמָאל גֶעשְׁפִּירְט דִי שְׁרֶעקְלִיכֶע גֶערוּךְ פוּן פַארְבְּרֶענְטֶע פֶעדֶערְן, פַארְבְּרֶענְטֶע הָאר - וֵוייסְט אַז דֶער גֶערוּךְ אִיז נִישְׁט אוֹיסְצוּהַאלְטְן, וִוי קֶען זַיין מֶען זָאל מַקְטִיר זַיין דֶעם קָרְבַּן עָנִי, דֶעם עוֹף מִיט דִי פֶּעדֶערְן? זָאגְן דִי הֵיילִיגֶע חֲכָמִים (וַיִּקְרָא רַבָּה ג, ה; הוּבָא בְּרַשִׁ"י): "כְּדֵי שֶׁיְהֵא הַמִּזְבֵּחַ שָׂבֵעַ וּמְהֻדָּר בְּקָרְבָּנוֹ שֶׁל עָנִי", אַז דֶער מִזְבֵּחַ זָאל וֶוערְן בַּאשֵׁיינְט אוּן זַאט פוּנֶעם קָרְבַּן עָנִי; דָא זֶעט מֶען אַז אֲפִילוּ אַ מֶענְטְשׁ וָואס אִיז אַ רִיכְטִיגֶער עָנִי, אַן עָנִי בְּדַעַת, קוּמְט צוּם בַּאשֶׁעפֶער מִיט אַ קָרְבַּן, עֶר לֵייגְט תְּפִילִין, עֶר דַאוֶונְט, עֶר לֶערְנְט, אֲפִילוּ דִי מַחֲשָׁבוֹת פַּיינִיגְן אִים, מֶען טְרַאכְט 'אִיךְ שְׁטִינְק דָאךְ, אִיךְ בִּין דָאךְ אַן עֶקֶלְדִיגֶער מֶענְטְשׁ' - דַארְף מֶען גֶעדֶענְקֶען אַז בַּיים אֵייבֶּערְשְׁטְן אִיז דָאס נִישְׁט קַיין שְׁטִינְק, בַּיים אֵייבֶּערְשְׁטְן בִּיסְטוּ שֵׁיין.

נָאךְ מַעֲרִיב הָאבְּן מִיר גֶעמַאכְט קִידּוּשׁ לְבָנָה, נָאכְדֶעם הָאבְּן מִיר גֶעמַאכְט הַבְדָּלָה. דֶער עוֹלָם אִיז דֶערְנָאךְ אַרוֹיס אִין לֶעבֶּעדִיגֶע טֶענְץ, מֶען הָאט אַסַאךְ גֶעזִינְגֶען נִיגּוּנִים פוּן אוּמַאן רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אַלֶע הָאבְּן גֶעמַאכְט פוּן דִי נִיגּוּנִים תְּפִילוֹת צוּם אֵייבֶּערְשְׁטְן אַז מִיר זָאלְן זוֹכֶה זַיין צוּ זַיין בַּיים הֵיילִיגְן רֶבִּי'ן דֶעם קוּמֶענְדִיגְן יָאר רֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁנַת תשפ"ג אִין אוּמַאן. יֶעצְט אִיז נִישְׁט שַׁיָיךְ צוּ פָארְן, דִי גְרֶענִיצְן זֶענֶען פַארְשְׁלָאסְן, עֶס בְּרֶענְט אַ מִלְחָמָה צְוִוישְׁן אוּקְרֵיינָא אוּן רוּסְלַאנְד.

נָאכְדֶעם הָאבּ אִיךְ אוֹיפְגֶענוּמֶען מֶענְטְשְׁן, דָאס אִיז פוּן דִי עֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת; אוֹיסְהֶערְן פְּרָאבְּלֶעמֶען אוּן קֶענֶען מַדְרִיךְ זַיין מִיט דִי עֵצוֹת אוּן שֵׂכֶל פוּן רֶבִּי'ן.

צוּ מְלַוֶּה מַלְכָּה זֶענֶען גֶעקוּמֶען אַסַאךְ גֶעסְט וָואס זֶענֶען נִישְׁט גֶעוֶוען שַׁבָּת. דֶער דַיָּין ר' יוֹנָה שְׁלִיטָ"א הָאט גֶערֶעדְט, עֶר הָאט נָאכְגֶעזָאגְט פוּן דֶעם הֵיילִיגְן צַדִּיק רֶבִּי מֶענְדֶעלֶע מְרִימְנָאוו זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ (הוּבָא בְּסֵפֶר יַלְקוּט מְנַחֵם, הַפְטָרַת וַיֵּרָא), עֶס שְׁטֵייט (מְלָכִים-ב ד, כג): "מַדּוּעַ אַתְּ הֹלֶכֶת אֵלָיו הַיּוֹם", דֶער מַאן פוּן שׁוּנַמִּית הָאט אִיר גֶעפְרֶעגְט, פַארְוָואס גֵייסְטוּ צוּם צַדִּיק, צוּ אֱלִישָׁע

הַנָּבִיא? "לֹא חֹדֶשׁ וְלֹא שַׁבָּת", הַיינְט אִיז נִישְׁט רֹאשׁ חוֹדֶשׁ אוּן נִישְׁט שַׁבָּת, "וַתֹּאמֶר שָׁלוֹם", הָאט זִי גֶעעֶנְטְפֶערְט: "שָׁלוֹם", וָואס הָאט זִי גֶעמֵיינְט צוּ זָאגְן מִיט דֶעם "שָׁלוֹם"? נָאר דִי גְרֶעסְטֶע סַכָּנָה, דִי גְרֶעסְטֶע צָרָה אִיז וֶוען אַ מֶענְטְשׁ מַאכְט שָׁלוֹם מִיט זַיין מַצָּב, עֶר זוּכְט שׁוֹין נִישְׁט אַ וֶועג אַרוֹיס פוּן זַיינֶע תַּאֲווֹת רָעוֹת; דָאס הָאט זִי גֶעזָאגְט, דוּ פְרֶעגְסְט מִיר פַארְוָואס אִיךְ פָאר צוּ מַיין רֶבִּי? וָואס אִיז הַיינְט דִי יוֹם טוֹב? "שָׁלוֹם!" אִיךְ צִיטֶער וָואס גֵייט זַיין מִיט מִיר.

נָאכְדֶעם הָאבּ אִיךְ אִיבֶּערְגֶע'חַזֶר'ט דִי שְׁמוּעֶס וָואס דֶער רֶבִּי הָאט גֶעזָאגְט פַאר רֶבִּי נָתָן (שִׂיחוֹת הָרַ"ן, סִימָן יט) אַז וֶוער עֶס לִיגְט אִין טוּמְאָה אוּן עֶר זוּכְט אַ וֶועג אַרוֹיסְצוּגֵיין - אִיז דָאס נָאר דוּרְךְ לִימּוּד הַתּוֹרָה, אוֹיבּ וֶועט אַ מֶענְטְשׁ זַיין שְׁטַארְק צוּ לֶערְנֶען יֶעדְן טָאג כַּךְ וְכַךְ מִשְׁנָיוֹת, כַּךְ וְכַךְ גְמָרָא - וֶועט עֶר אַרוֹיסְגֵיין פוּן דִי טוּמְאָה, פוּן דִי זֻהֲמָה. אַנְדֶערֶע עֵצוֹת אִיז נִישְׁטָא, אַ שָׁאד צוּ גֵיין צוּ טֶערֶעפִּיסְטְן וָואס קֶענֶען זִיךְ אַלֵיינְס נִישְׁט הֶעלְפְן, וִוי קֶענֶען זֵיי מִיר הֶעלְפְן?! נָאר דִי עֵצָה פוּנֶעם רֶבִּי'ן, לֶערְנֶען שִׁיעוּרִים כְּסִדְרָן - דָאס הֶעלְפְט.

מֶענְטְשְׁן לַאכְן: 'קוּק דִי בְּרֶסְלֶבֶ'עֶר, זֵיי מַאכְן אַ סִיוּם אוֹיף זָאגְן', מֶען שְׁפֶּעט פוּן בְּרֶסְלֶב, 'מֶען נֶעמְט אַרוֹיס אַן הָאטֶעל פַאר זָאגְן גְמָרָא, פַאר דַאוֶוענֶען גְמָרָא...'; אִיךְ טַעֲנָה נִישְׁט מִיט קֵיינֶעם, אָבֶּער דִיר זָאג אִיךְ, פְרֶעג יֶענֶעם: "וָואס הָאסְטוּ גֶעטוּן דִי גַאנְצֶע וִוינְטֶער, הָאסְט גֶעעֶפְנְט אַ סֵפֶר?" (נִישְׁט דוּ זָאלְסְט גֵיין פְרֶעגְן מֶענְטְשְׁן, טַעֲנָה זִיךְ אוֹיךְ נִישְׁט; דָאס אִיז נָאר אַ וֶועג פוּן אַרוֹיסְבְּרֶענְגֶען דִי זַאךְ, מֶען זָאגְט 'פְרֶעג יֶענֶעם'), פְרֶעג אִים: "וָואס טוּסְטוּ שַׁבָּת? וָואס טוּסְטוּ פְרַייטָאג? לֵיינְסְט צֵייטוּנְגֶען, פַארְבְּרֶענְסְט דַיינֶע טֶעג אוּן יָארְן".

אִיךְ הָאבּ אַרוֹיפְגֶערוּפְן אַ אִינְגְל וָואס הָאט דִי וָואךְ בַּר מִצְוָה גֶעהַאט, דִי בַּר מִצְוָה אִיז גֶעוֶוען אִין יְשִׁיבָה. עֶר הָאט זִיךְ אוֹיפְגֶעשְׁטֶעלְט בַּיי דִי בַּר מִצְוָה זָאגְן זַיין פְּשֶׁעטְל, אַנְשְׁטָאט זָאגְן צְוֵויי וֶוערְטֶער אוּן מֶען גֵייט אַריינְזִינְגֶען,

נֶעמְט עֶר אַ גְמָרָא אוּן זָאגְט: "תָּנָא דְבֵי אֵלִיָּהוּ, כָּל הַשּׁוֹנֶה הֲלָכוֹת בְּכָל יוֹם מֻבְטָח לוֹ שֶׁהוּא בֶּן עוֹלָם הַבָּא... הַדְרָן עֲלָךְ כָּל שִׁשָּׁה סִדְרֵי תַּלְמוּד בַּבְלִי..." עֶר הָאט גֶעמַאכְט אַ סִיּוּם הַשַּׁ"ס! דִי מִשְׁפָּחָה זֶענֶען גֶעוָוארְן פַּארְפְּרוֹירְן, אַזוֹינְס הָאבְּן זֵיי נָאכְנִישְׁט גֶעזֶען, אַ אִינְגְל, אַ בַּר מִצְוָה בָּחוּר זָאל עֶנְדִיגְן שַׁ"ס!

קוּמֶען דִי לֵצִים אוּן פְּרֶעגְן: "הָאסְט טַאקֶע מְסַיֵּים גֶעוֶועְן שַׁ"ס? אִיךְ קֶען דִיךְ פַּארְהֶערְן?" אַזוֹינְס הָאט יֶעדֶער בְּרֶסְלֶבְ'עֶר חָסִיד, וִוי נָאר עֶר דֶערְצֵיילְט אַ סִיּוּם פְּרֶעגְט מֶען אִים: "אִיךְ קֶען דִיךְ פַּארְהֶערְן?" זָאגְט אֵיינֶער זֵייעֶר גוּט: "מִיר קֶענְסְטוּ נִישְׁט פַּארְהֶערְן, אִיךְ זָאג; דוּ אָבֶּער לֶערְנְסְט דָאךְ גֶעהֶערִיג, אִיךְ קֶען דִיךְ פַּארְהֶערְן?" בְּלַייבְּט יֶענֶער שְׁטֵיין מִיט דִי צוּנְג אִינְדְרוֹיסְן.

עֶס אִיז אַ וואוּנְדֶער, וֶוער עֶס וֶועט דִיר זָאגְן "אִיךְ הָאבּ אַ שִׁיעוּר", "אִיךְ גֵיי צוּ אַ שִׁיעוּר", "אִיךְ הָאבּ אַ חַבְרוּתָא", קֵיינֶעם וֶועט מֶען נִישְׁט פְּרֶעגְן: "אִיךְ קֶען דִיךְ פַּארְהֶערְן?" פַּארְוָואס פְּרֶעגְסְטוּ נִישְׁט דִי וָואס לֶערְנֶען צִי דוּ קֶענְסְט זֵיי פַּארְהֶערְן...

אוֹיךְ הָאבְּן מִיר גֶערֶעדְט פוּן שָׁלוֹם בַּיִת, פוּן רַחֲמָנוּת הָאבְּן אוֹיף דִי וַוייבּ. אַז זִי רוּפְט: "קוּם אַהֵיים, הֶעלְף מִיר, אִיךְ פַאל פוּן מַיינֶע כֹּחוֹת" - זָאל מֶען אַהֵיימְגֵיין, נִישְׁט זִיךְ אַרוֹיסְדְרֵייעֶן. אַז דִי וַוייבּ רוּפְט אוּן בֶּעט: "נֶעם מִיךְ דָארְט אוּן דָארְט", זָאל מֶען נִישְׁט זָאגְן: "אִיךְ בִּין דַיין קַאר סֶערְוִויס דְרֵייוֶוער?!" עֶס אִיז אַ פֶּלֶא צוּ זֶען אִינְגֶעלַייט וֶועלְכֶע ווִילְן נִישְׁט אַהֵיים גֵיין, זֵיי ווִילְן נִישְׁט עֶנְטְפֶערְן דֶעם טֶעלֶעפָאן וֶוען דִי וַוייבּ רוּפְט; וָואלְט אַ חַבֵר גֶעבֶּעטְן "טְרָאג מִיךְ", "נֶעם מִיךְ דָארְטְן", - וָואלְטְן זֵיי גֶעלָאפְן, גֶעטְרָאגְן, גֶעבְּרֶענְגְט - פַּארְוָואס דִי אֵייגֶענֶע וַוייבּ ווִיל מֶען נִישְׁט נֶעמֶען, טְרָאגְן אוּן בְּרֶענְגֶען...

דִי אַמֶערִיקַאנֶע פָּאלְק רוּפְט דֶעם פְּרֶעזִידֶענְט'ס וַוייבּ "דִי עֶרְשְׁטֶע פְּרוֹי פוּן דִי פַּארְאֵיינִיגְטֶע שְׁטַאטְן", דִי פוּירְסְט לֶעדִי; אַ אִיד דַארְף דָאס זָאגְן אוֹיף זַיין וַוייבּ, "דוּ בִּיסְט דִי עֶרְשְׁטֶע אוּן דִי חָשׁוּבְ'סְטֶע בַּיי מִיר".

דִי סִיוּם הָאט גֶעמַאכְט יַעֲנְקִי לֶעזֶער, עֶר לֶערְנְט פָּאר דֶעם בְּלַאט גְּמָרָא אִין אִידִישׁ אוּן אִין עֶנְגְלִישׁ; צְוַויי שִׁיעוּרִים אַ טָאג.

דֶער דַיָּין הָאט גֶעבֶּענְטְשְׁט, אִיךְ הָאבּ גֶעזָאגְט דִי שֶׁבַע בְּרָכוֹת, מֶען הָאט אוֹיסְגֶעטֵיילְט אַפָּאר הוּנְדֶערְט גְּמָרוֹת מְנֻקָּד, קְלֵיינֶע וֵוייכֶע גְּמָרוֹת, עֶס זָאל זַיין גְרִינְג מִיטְצוּנֶעמֶען מִיט זִיךְ אִין אַרְבֶּעט, אוּנְטֶערְוֶועגְס. נָאכְדֶעם הָאט מֶען גֶעטַאנְצְן בִּיז פַּארְטָאגְס.

אִיךְ בִּין אַהֵיימְגֶעפָארְן נֶעכְטְן נַאכְט, מִיר זֶענֶען אָנְגֶעקוּמֶען פִינְף אַזֵייגֶער, מֶען הָאט גֶערוּקְט דֶעם זֵייגֶער, מֶען הָאט פַארְלוֹירְן אַ שָׁעָה.

הַיינְט אִינְדֶערְפְרִי אִיז נִשְׁט גֶעוֶוען קֵיין מִנְיָן אִין יְשִׁיבָה, אִיךְ הָאבּ גֶעדַאוֶועגְט אִין יְשִׁיבָה בִּיְחִידוּת. דִי הֲלָכָה אִיז, וֶוער עֶס הָאט אַ מִנְיָן קָבוּעַ אוּן עֶס פַּאסִירְט אַמָאל אַז עֶס נִישְׁטָא קַיין מִנְיָן - זָאל מֶען בְּלַייבְּן דַאוֶוענֶען אִינֶעם בֵּית הַמֶּדְרָשׁ וואוּ מֶען דַאוֶוענְט.

בַּיי מִנְחָה אִיז שׁוֹין גֶעוֶוען מִנְיָן, נָאךְ מִנְחָה הָאבְּן מִיר פָּארְגֶעלֶערְנְט דִי בְּלַאט גְּמָרָא. אִיךְ הָאבּ גֶעלֶערְנְט מַיינֶע שִׁיעוּרִים אוּן אַהֵיים גֶעגַאנְגֶען הֶעלְפְן מַיין וַוייבּ תִּחְיֶ'.

אִיךְ בִּין זֵייעֶר אִיבֶּערְגֶענוּמֶען פוּנֶעם שַׁבָּת, עֶס אִיז גֶעוֶוען הֶערְלִיךְ שֵׁיין, צֶענְדְלִיגֶער מִשְׁפָּחוֹת זֶענֶען פְרִישׁ מְקוּרָב גֶעוָוארְן צוּם הֵיילִיגְן רֶבִּי'ן. דִי אִינְגֶעלַייט אוּן בָּחוּרִים הָאבְּן זֵייעֶר שֵׁיין אוֹיפְגֶענוּמֶען יֶעדְן אֵיינֶעם. אוֹיךְ דִי פְרוֹיעֶן, דִי מֵיידְלֶעךְ, דִי תַּלְמִידוֹת הָאבְּן זֵייעֶר שֵׁיין אוֹיפְגֶענוּמֶען יֶעדְן אֵיינֶעם.

בְּנוֹגֵעַ וְכוּ'; עֶר אִיז אַ קְרַאנְקֶער מֶענְטְשׁ, אִיךְ דַארְף שְׁטֵיין עַל הַמִּשְׁמָר נִישְׁט צוּ לָאזְן בַּיי אוּנְז אִין דִי קְהִילָה קְרַאנְקֶע מֶענְטְשְׁן. מוֹהֲרַא"שׁ הָאט מִיר גֶעזָאגְט: "דַיין אַרְבֶּעט אִיז, פוּן אֵיין זַייט זָאלְסְטוּ מְחַזֵּק זַיין יֶעדְן אֵיינֶעם, אוּן פוּן דִי אַנְדֶערֶע זַייט זָאלְסְטוּ אַכְטוּנְג גֶעבְּן צוּ פַארְטְרַייבְּן דִי דְרֵיי כִּיתּוֹת קְנֶעכְט וָואס דֶער מֶלֶךְ הָאַכְזָר הָאט אַרַיינְגֶעבְּרֶענְגְט (עַיֵּין סִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה יג)"; אִיךְ דַאנְק דִיר פַאר'ן מִיר אִיבֶּערְגֶעבְּן דִי אִינְפָארְמַאצְיֶע.

דָאס הָאבּ אִיךְ גֶעלֶערְנְט בַּיי מוֹהֲרָא"ש. יָארְן צוּרִיק אִיז גֶעקוּמֶען צוּ מִיר אַ אִיד פוּן יַבְנְאֵל, דֶער אִיד אִיז גֶעוֶוען זֵייעֶר אַ נָאנְטֶער מֶענְטְשׁ צוּ מוֹהֲרָא"שׁ, עֶר אִיז גֶעוֶוען אַ גְרוֹיסֶער פָּאנְדְרֶעיזֶער אִין יַבְנְאֵל. עֶר הָאט מִיר גֶעבֶּעטְן עֶר ווִיל אַרַיינְלֵייגְן זַיין זוּן אִין יְשִׁיבָה, אִיךְ הָאבּ גֶעטְרַאכְט: 'זִיכֶער אִיז דָאס בְּהַסְכָּמַת מוֹהֲרָא"שׁ, עֶר הָאט דָאס זִיכֶער דוּרְכְגֶערֶעדְט מִיט מוֹהֲרָא"שׁ, עֶר אִיז דָאךְ אַ יוֹצֵא וְנִכְנָס, אַ מְשַׁמֵשׁ', דָאךְ הָאבּ אִיךְ גֶעפְרֶעגְט מוֹהֲרָא"שׁ, אִיךְ הָאבּ דֶערְצֵיילְט פַאר מוֹהֲרָא"ש אַז דֶער אִיד ווִיל אַרַיינְלֵייגְן זַיין זוּן. מוֹהֲרָא"ש וֶוערְט עֶרְנְסְט אוּן זָאגְט מִיר: "נֶעם אִים נִישְׁט אַרַיין אִין יְשִׁיבָה, עֶר אִיז אַ קְרַאנְקֶער בָּחוּר, עֶר לוֹיפְט נָאךְ אִינְגְלֶעךְ אוּן בָּחוּרִים; אִיךְ הָאבּ אִים פַּארְטְרִיבְּן פוּן יַבְנְאֵל, עֶר אִיז אַ מְנִיוָול; אוֹיבּ דוּ וֶועסְט אִים אַרַיינְנֶעמֶען אִין יְשִׁיבָה - וֶועט עֶר קַאלְיֶע מַאכְן אַלֶע בָּחוּרִים", מוֹהֲרָא"ש זָאגְט מִיר: "אַז דוּ פַארְשְׁטֵייסְט בֶּעסֶער - קֶענְסְטוּ טוּן אַנְדֶערְשׁ, אָבֶּער אִיךְ זָאג דִיר זָאלְסְט זִיךְ אַכְטוּנְג גֶעבְּן פוּן אִים", מֶער הָאבּ אִיךְ נִישְׁט גֶעדַארְפְט, אִיךְ הָאבּ יֶענֶעם פַּארְטְרִיבְּן פוּן יְשִׁיבָה.

בַּיי מוֹהֲרָא"ש אִיז גֶעוֶוען אֱמֶת, מֶען הָאט נִישְׁט פַּארְדֶעקְט דִי שְׁמוּץ אוּנְטֶערְן קַארְפֶּעט. אִין אַנְדֶערֶע פְּלֶעצֶער, אַז מֶען כַאפְּט אַ מְנִיוָול, אוֹיבּ דֶער טַאטֶע אִיז מְקוּרָב לְמַלְכוּת - פַּארְדֶעקְט מֶען דָאס, אָדֶער אוֹיבּ דֶער טַאטֶע הָאט גֶעלְט - פַּארְדֶעקְט מֶען דָאס, בַּיי מוֹהֲרָא"ש אִיז גֶעוֶוען אֱמֶת, מֶעגְסְט זַיין דֶער נָאנְטְסְטֶער מֶענְטְשׁ, אַז דַיין זוּן אִיז אַ סַכָּנָה - קֶען עֶר נִישְׁט זַיין צְווִישְׁן רֵיינֶע קִינְדֶער, רֵיינֶע בָּחוּרִים.

גְלֵייבּ מִיר, אִיךְ קֶען אַסַאךְ פַּארְטְרָאגְן אוּן אַסַאךְ דֶערְהֵייבְּן, אָבֶּער דָאס וָואס דוּ הָאסְט מִיר דֶערְצֵיילְט הָאט מִיךְ אַזוֹי צֶערוּדֶערְט, אִיךְ בִּין נָאכְאַלְץ נִישְׁט בַּיי מִיר פוּן דִי מַעֲשֶׂה. אִיךְ הָאבּ אַסַאךְ גֶעבֶּעטְן דֶעם אֵייבֶּערְשְׁטְן אִיךְ זָאל ווִיסְן וָואס צוּ טוּן. אִיךְ הָאבּ אִים פַּארְטְרִיבְּן, עֶר וֵויינְט צוּ מִיר פַּארְוָואס דֶער רֹאשׁ יְשִׁיבָה הָאט נִישְׁט קַיין רַחְמָנוּת, גֵיי זַיי אִים מַסְבִּיר אַז דָאס אִיז רַחְמָנוּת, אִיךְ הָאבּ רַחְמָנוּת אוֹיף קְהִלַּת הֵיכַל הַקוֹדֶשׁ.

זַיי מַמְשִׁיךְ מִיט דַיין הֵיילִיגֶע אַרְבֶּעט, גֵיי הֲפָצָה; אֲפִילוּ דוּ זָאלְסְט נִישְׁט לֵייגְן קַיין גִּלְיוֹנוֹת, בְּלוֹיז וֶוען מֶען זֶעט דִיר - אִיז דָאס הֲפָצָה. מֶען זֶעט אַ אִינְגֶערְמַאן זִיךְ אוֹיפְפִירְן אַזוֹי דֶרֶךְ אֶרֶץ׳דִיג, אַזוֹי אֵיידֶל, אַזוֹי עֶרְלִיךְ, דָאס מַאכְט אַז מֶענְטְשְׁן זָאל קוּמֶען צוּם רֶבִּי׳ן.

לָאז מִיר וִויסְן אוֹיב אִיז שַׁיָיךְ מִיר צוּ מַאכְן דִי שַׁאנְק פַאר פֶּסַח, מַיין ווייבּ וֶועט זִיךְ זֵייעֶר פְרֵייעֶן.

נָאכְן עֶנְדִיגְן שְׁרַייבְּן דֶעם בְּרִיוו, אָפְּשְׁרַייבְּן דֶעם גַאנְצְן שַׁבָּת, קְלֶער אִיךְ אַז עֶס הָאט זִיךְ גֶעלוֹינְט אַז דוּ בִּיסְט נִישְׁט גֶעקוּמֶען אוֹיף שַׁבָּת, אַזוֹי הָאבּ אִיךְ אָפְּגֶעשְׁרִיבְּן דֶעם שֵׁיינֶעם שַׁבָּת, אַזוֹי וֶועלְן נָאךְ מֶענְטְשְׁן קֶענֶען אַרוֹיסְנֶעמֶען אַבִּיסְל חִיזוּק פוּן דִי שֵׁיינֶע הִתְחַזְקוּת וָואס מִיר הָאבְּן גֶערֶעדְט; אִיךְ צִי צוּרִיק... עֶנְדֶערְשׁ וָואלְסְטוּ יָא גֶעדַארְפְט קוּמֶען, ווייל דָאס אַלֶעס וָואס שְׁטֵייט אִינֶעם בְּרִיוו אִיז אַ בְּרֶעקֶל פוּנֶעם שַׁבָּת, בִּבְחִינַת יוֹתֵר מִמַּה שֶׁקָּרִיתִי לִפְנֵיכֶם - כָּתוּב כַּאן.

בֶּעט פַאר מִיר, אִיךְ גֵיי מָארְגְן צוּם דָאקְטֶער; קֶען זַיין אִיךְ וֶועל דַארְפְן אַרִיבֶּערְגֵיין עֶפֶּעס, אִיךְ וִויל נִישְׁט שְׁרַייבְּן. בֶּעט פַאר מִיר, מָארְגְן אִינְדֶערְפְרִי אִיז מַיין אַפּוֹינְטְמֶענְט.

יוֹאֵל בֶּן רַייצָא רֶעכִיל.

...

בשורה טובה ומשמחת!

שוין יעצט
דא צו באקומען
אפגעשיקט יעדע וואך

צו אייער טיר

אויף די פאסט

די שטארק אויפגעכאפטע
וועכנטליכע קונטרסים

עצתו אמונה

הערליכע בריוו, שאלות
ותשובות אין אלע אקטועלע
נושאים אין טאג טעגליכן לעבן,

געשריבן דורכ'ן ראש ישיבה
הרה"ג ר'
יואל רוטה
שליט"א

היכל הקודש

רופט אדער טעקסט

קרן הדפסה היכל הקודש

718-387-2691

אדער שיקט א אימעיל צו: subscribe@kerenhadfusa.org

חיזוק צום טיר

goodpointmediainc@gmail.com

היסטארישע
דורכברוך
אין די וועלט פון ערליכע
אידישע ליין מאטריאל!
ערליכע מעשיות דערציילט
דורכ'ן ראש ישיבה שליט"א
כמה מעלות טובות
מעשה'לעך
מעשה'לעך
וועט אריינבאקן
אמונה אין די
קינדערלעך
מעשה'לעך
וועט איינ-
געוואוינען
רעדן צו און
פונעם אייבערשטן
די מיילער פון די
קינדערלעך
מעשה'לעך
וועט אויפבויען
די דרך ארץ און
מידות טובות ביי
די קינדערלעך
מעשה'לעך
וועט ווייזן די
ריכטיגע וועג פאר
אייערע קינדער
צו זיין ברסלב'ע
קינדערלעך
ברסלב
די בעסטע
משלוח
מנות פאר
די גאנצע
משפחה
די מעשה'לעך קינדער ביכל וועט בעזר ה' זיין צו באקומען
אין די נאנטע טאג ביי די מפיצים און ביי די קרן הדפסה.
קחו ברכה אל תוך בתיכם!